

บทคัดย่อ

การศึกษาทบทวนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Review) เพื่อเตรียมความพร้อมในการเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา ว่าด้วย “หมวดสินค้าเกษตรและอาหาร : สัตว์น้ำทะเลแช่แข็งและแปรรูป” นี้ เป็นการทบทวนผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในกลุ่มสินค้าที่ประเทศไทยได้เปรียบการค้าต่อสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากข้อมูลสถิติภูมิด้านการผลิต การแปรรูปและการติดฉลากผลิตภัณฑ์ของสินค้าสัตว์ทะเล เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สำหรับหาแนวทางแก้ไขและการกำหนดท่าทีการเจรจาเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจให้แก่คณะผู้เจรจาฝ่ายไทย โดยมีประเด็นที่ครอบคลุมทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการค้าที่เกิดผลกระทบจากการส่งออกสัตว์น้ำทะเลแช่แข็งและแปรรูป ได้แก่ การใช้อุปกรณ์แยกเต่าทะเล (Turtle Excluder Devices, TEDs) ในอวนลากกุ้งไทย การละเมิดกฎหมายห้ามเลี้ยงกุ้งในพื้นที่น้ำจืด การละเมิดกฎหมายห้ามเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ป่าชายเลน การตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การตกค้างของโลหะหนักในผลิตภัณฑ์สัตว์ทะเล การปนเปื้อนของชิ้นส่วนที่ไม่ต้องการในสินค้าสัตว์ทะเล สินค้า GMOs (Genetically Modified Organisms) นอกจากประเด็นสิ่งแวดล้อมที่จะนำมาเป็นข้ออ้างเพื่อกีดกันทางการค้าแล้ว ด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) และมาตรการการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีเช่น การประกาศอัตราภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดกุ้งของประเทศไทย (Antidumping Duties, AD) การวางพันธบัตรเพื่อค้ำประกันการชำระอากร AD ของสหรัฐอเมริกา (Continuous Bond) ประเทศไทยไม่มีกองเรือประมงปลาหูช้างที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และกฎแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) เป็นต้น ซึ่งประเทศไทยต้องเร่งดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากลในทุกกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสัตว์น้ำทะเลแช่แข็งและแปรรูปเพื่อป้องกันการเสียเปรียบทางการค้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะได้แนวทางการแก้ไขและการกำหนดท่าทีในการเจรจาของแต่ละประเด็นแล้ว ยังได้โจทย์วิจัยจากการระดมความคิดของผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านเพื่อเป็นแนวทางในการหาข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอีกด้วย

Abstracts

The objective of this environmental review of the Thailand-US Free Trade Agreement (FTA) was to assess domestic economic and environment impact on frozen and processed seafood products. This study looked at a group of exported goods which Thailand has trade advantage over the US. Based on the secondary data on production, processing and food labeling of marine animals, this study evaluate the impact environmental measures proposed in Thailand-US FTA on the seafood industry. It is aimed at providing scientific and technical information on both the positive and negative impacts that may result from the Thailand-US FTA Agreement to the Thai trade negotiating team on agriculture and food sector. The assessment and evaluation covered environmental and trade issues that might result from environmental measures on the exported seafood product to the US. The environmental measures include the use of Turtle Excluder Devices- TEDs in the trawler net, illegal shrimp farming in freshwater and destruction of mangrove forest, tracability, heavy metal contamination in seafood products, GMOs and other contaminants. In addition to environmental measures proposed in the agreement, the study also looked at other environmental related issues such as intellectual property right and non-tariff trade measures such as Anti-dumping duty (AD), continuous bond and rule of origin.

Thailand has to respond to the international standards in every aspect of seafood export in order to be competitive in the global market. Although, environmental measures proposed in the agreement are aimed at the protection and conservation of the environment in Thailand such measures might not be correspond to the environmental and socio-economic condition of the country. This study included a brainstorming of experts, which identified further research areas needed to acquire appropriate solution in solving the problems related to seafood industry that may arise from the Thailand-US FTA both long term and short term. The areas of research need included law and regulations on shrimp culture in freshwater, law and regulations on shrimp culture in mangrove areas, laws and regulations on contamination of seafood products and non-tariff trade measures.